

hjælp. Enkelte torvlaanansøgere har mod høie renter optaget laan i banker eller hos enkelte personer, har lagt ned store summer i myr-indkjøb, afgrøftninger, maskiner og bygninger etc., og det er da en god sag, at faa udbytte disse laan med billige statslaan. For staten er det af stor nationaløkonomisk betydning, at flere og flere rationelt anlagte brændtorv- og torvstrøfabriker kommer istand. De førstnævnte for at formindske stenkulsimporten og spare skogen m. m. og de sidstnævnte specielt for at fremme vor modernæring — jordbruget, ved at dettes behov for billigt torvstrø lettere kan tilfredsstilles.

TORVINDUSTRIENS FREMME I SVERIGE

BLANDT FORMAALENE til fremme af torvindustriens udvikling kan bl. a. fremholdes:

At torvfragtsatserne paa jernbanerne sænkes betydelig for strækninger over 40 km.

At ildsteder i fabriker og boliger, særlig ved nybygninger og ligeledes ved nyanskaffelser af enkelte lokomotiver, indrettes saaledes, at de, eventuelt først efter en let regulerbar ændring, lempes sig for økonomisk torvfyring.

At statens torvlaanefond snart forøges,

At prøver med torvmaskiner foretages fra tid til tid.

At statsunderstøttelse bevilges konstruktører af arbejdsbesparende anordninger for torvtilvirkning eller for nye bemærkelsesværdige forslag til en forbedret torvtørkning.

At staten ansætter et tilstrækkeligt antal torvingeniører.

At torvkulspørgsmaalet nærmere udredes.

At mekaniske værksteder paatager sig at fabrikere enkle og billige torvstrøpresser for hestevandring og mindre brændtorvmaskiner.

At sælgere og kjøbere af torvstrø kommer overens om ensartede leverancebestemmelser for torvstrøballer.

UNDERSØGELSE AF TORV- STRØMYRER

EFTERFØLGENDE TABEL viser undersøgelsesresultater vedrørende en del torvstrømyrer i forskellige amter.

Som det sees er *vandopsugningsevnen* høist variabel. Den bedste — T nr. 84 — har vandopsugningsevne 20,6 gange sin egen vægt i tør tilstand og er en typisk østlandsk »høimose«. Den daarligste — T nr. 118 — har vandopsugningsevne 7,6 gange sin egen vægt i tør tilstand og er en forlængst uddød mosemyr i Sætersdalen. For denne og lignendes vedkommende er de øverste 0,3 m. foruldnet og uskikket til torvstrø, medens det underliggende lag er friskere og mere konserveret, kan endog — som T nr. 122 — have en vandopsugningsevne af 12,9 gange sin egen vægt i tør tilstand.

Til bedømmelse af myrens brugbarhed som torvstrømyr er vandopsugningsevnen en meget vigtig faktor. I almindelighed kan man anse vandopsugningsevne 16—20 og derover som bedste sort, ikke under 12 som godt materiale og ned til 8 som brugbart, hvor intet bedre kan skaffes. De undersøgte generalprøver er kun taget fra almindelig arbejdsdybde, altsaa fra den øverste meter mose. Vandopsugningsevnen er undersøgt af *statens kemiske kontrolstation* i Kristiania.

Ligeledes er der sammesteds foretaget bestemmelser af *kvælstofindholdet*, som ogsaa er høist forskjellig — varierer mellem 0,5 og 1,78 pct. af tørstoffet. I almindelighed har den friske og ublandede hvidmose med høi vandopsugningsevne en lav kvælstofgehalt, medens den mere dekomponerede mose med lav vandopsugningsevne har en høiere kvælstofgehalt. Den botaniske beskaffenhed spiller dog her hovedrollen; ligeledes synes beliggenheden over havet at have indflydelse. De fleste af de undersøgte myrer med høi kvælstofgehalt er enten opblandet med stargræs eller beliggende temmelig høit tilfjelds. Kvælstofindholdet har dog mindre praktisk betydning for materialets skikkethed til torvstrø, idet dette kvælstof er temmelig tungt opløseligt.

De væsentligste oplysninger om myrernes beskaffenhed, beliggenhed m. m. fremgaar forøvrigt af tabellen. Opgaverne over *arealerne* er for de flestes vedkommende skjønsmæssig bedømt, idet kun enkelte er opmaalt. Opgaverne over *nedbøren* er i henhold til *det norske meteorologiske instituts* nedbøriagttagelser paa de vedkommende myr nærmestliggende nedbørstationer og er afrundede opad. Disse opgaver kan variere en smule fra den virkelige nedbør paa myrerne, men giver ialfald et relativt begreb om nedbørforholdene ved de forskjellige myrer. Saalænge nedbøren ikke overskrider 1000 mm. aarlig, ansees tørkeforholdene som regel at være gode, men dette afhænger ogsaa af beliggenheden og vindforholdene.

Udnyttelsesmuligheden er som resumé inddelt i forskjellige klasser:

*Klasse I** indbefatter myrer, der kan anbefales til udnyttelse i større maalestok.

*Klasse II*** kan ogsaa udnyttes i stor maalestok, men har mindre heldig beliggenhed i forhold til afsætningsmarkedet.

Klasse I indbefatter myrer, der kan anbefales til udnyttelse i mindre maalestok som bygdeanlæg eller til husbehov.

Klasse II kan ogsaa anbefales til udnyttelse i mindre maalestok, men beskaffenhed, beliggenhed eller andre omstændigheder gjør, at udnyttelsen i en eller anden retning vanskelig-gjøres.

Klasse III kan af forskjellige grunde vanskelig udnyttes, men selv enkelte af disse kan under ellers gunstige forholde og hvor bedre myrer ikke kan opdrives ogsaa benyttes for tilvirkning af torvstrø til bygdebehov eller til gaardsbrug.

Efterhaanden som andre myrer bliver undersøgt, vil resultaterne blive offentliggjort paa samme maade.

TORVSTRØMYREI

T. nr.	Myrundersøgelse	Myrens navn	Myrens eier	Myrens beliggenhed				Moselaget	
				amt	km.	i retning	fra (sted)	Midlere dybde m.	Myrens areal maalt (10 ar) ointr.
82	Søndre Blixrudmyr	A/S Aanbeby Torvmyr og Sag	Akershus . . .	1	V	Aanbeby St. . .	1,5	75	
83	Nordre Blixrudmyr	Do.	Do. . . .	1	V	Do. . . .	1,5	35	
84	Præstemyren . . .	Dr. B. Bruun . . .	Do. . . .	—	—	Nannestad . . .	2,5	300	
85	Guldtjernmyren . . .	Scharnings Torvfabrik	Do. . . .	—	—	Nes, Romerike	0,5	360	
86	Langmyren . . .	Gaarden Brække . . .	Do. . . .	—	—	Næsodden . . .	1,0	5	
87	Totjernmyren . . .	— . . .	Do. . . .	—	—	Do. . . .	2,0	15	
88	Tomyren . . .	P. Rør	Do. . . .	—	—	Do. . . .	1,0	100	
89	Storerudmyr . . .	Askim Torvstrøselkab	Smaalenene . . .	—	—	Askim	3,0	462	
90	Nysætermyren . . .	Dalsidens Almenning .	Kristians . . .	—	—	Lesje	0,75	10	
91	Rundtjernmyren . . .	Bagn og Reinlld Sam-eie	Do. . . .	—	—	Bagn	1,0	1	
92	Øgmyren . . .	Do.	Do. . . .	—	—	Do. . . .	1,0	30	
93	Hestekinmyren . . .	Kristian Hestekin . . .	Do. . . .	—	—	Etnedalen . . .	1,0	1	
94	Fjeldmyren . . .	Ole Fjeld	Do. . . .	—	—	Do. . . .	0,75	3	
95	Langmyren . . .	Jømna Brug	Hedemarken . . .	—	—	S. Elverum . . .	3,0	30	
96	Storaasetmyren . . .	H. Bolstad	Do. . . .	—	—	Aasta	1,0	2	
97	Posttjernmyren . . .	Olav Nergaard . . .	Do. . . .	—	—	Do. . . .	1,0	20	
98	Høimyren . . .	E. Skramstad	Do. . . .	9	V	Rena	0,75	2	
99	Tjernmyren . . .	G. Helgesen	Do. . . .	12	V	Do. . . .	0,75	40	
100	Hemtjernsmyren . . .	Do. . . .	Do. . . .	—	—	Do. . . .	0,75	6	
101	Egertjernsmyren . . .	Do. . . .	Do. . . .	—	—	Do. . . .	1,0	30	
102	Stamstimyren . . .	Tollef Kilde	Do. . . .	2	N	Do. . . .	2,0	5	
103	Langmyren . . .	Olav Sjøli	Do. . . .	—	—	Øvre Rendalen	1,0	1000	
104	Hasaasmyren . . .	—	Nedenæs . . .	—	—	Sønedeled . . .	1,5	12	
105	Kartmyren . . .	Gaarden Mo	Do. . . .	—	—	Gjerstad	3,0	25	

NORGE. (Fortsat fra »Meddelelse« nr. 2 for 1906).

Egtighed		Moselagets beskaffenhed			Bundlagets beskaffenhed	Betingelser for udnyttelse				Udnyttelsesmulighed	Anmærkninger
Kubikindhold	Antal torvstrøballer à 65 kg.	Friskhedsgrad	Vandop-sugnings-evne	Kvælstofindhold		Lethed at afgræfte	Fri for stubber og rødder	Aarlig nedbør	Tørkeforholde		
m ³	omtr.		Kg. vand pr. kg. tør torv	pct.			mm.				
112 500	135 000	I	20,3	0,69	Lere	I	I	850	I	I*	Desuden brændtorv til 5 m. dybde og tilstødende dyrkningsmyr.
52 500	63 000	I	—	—	Lere	I	I	850	I	I*	
750 000	900 000	I	20,6	0,50	Lere	I	I	775	I	I*	Tilstødende myrareal.
180 000	216 000	I	15,8	0,75	Sand	I	I	700	I	II	Gl. brændtorvfabrik.
5 000	6 000	II	—	—	—	I	I	700	I	III	Desuden brændtorv. Bund naaedes ikke paa 4 m.
30 000	36 000	I	—	—	—	I	I	700	II	II	
100 000	120 000	I	12,9	0,78	Fjeld	II	I	700	I	II	
386 000	1 663 200	I	16,6	0,72	Sand	I	I	600	I	I*	Torvstrøanlæg forefindes.
7 500	9 000	II	10,1	0,96	—	I	II	400	I	II	Tilstødende brændtorvmyr
1 000	1 200	I	16,5	1,34	—	II	I	550	I	II	Paa fjeldet.
30 000	36 000	II	8,1	1,78	—	I	I	550	I	II	Øverst 0,25—0,5 m. græstorv.
1 000	1 200	II	9,3	1,28	—	II	I	600	I	II	Do.
2 250	2 700	I	14,0	1,34	Sand	I	I	600	I	I	Et igjengroet tjern.
90 000	108 000	I	15,8	0,96	Sand	I	I	600	I	I	Lige ved hovedvei.
2 000	2 400	I	—	—	—	III	I	750	I	III	
20 000	24 000	I	13,6	1,08	—	I	I	750	I	I	I nærheden hovedvei.
1 500	1 800	I	16,3	1,25	—	II	I	750	I	II	Tilstødende græsmyr.
30 000	36 000	II	11,0	1,34	—	I	I	750	I	II	Paa fjeldet.
4 500	5 400	I	15,0	1,49	—	I	I	750	I	II	
30 000	36 000	I	—	—	—	III	I	750	I	II	Rundt et tjern.
10 000	12 000	I	—	—	—	I	I	750	I	I	Afgøftet til 1 m.
000 000	1 200 000	II	12,3	1,18	Sand	I	I	400	I	II*	5 km. fra Barkald St.
18 000	21 600	I	—	—	—	I	—	1100	II	—	Undersøgt af A. Dal.
7 500	9 000	I	—	—	—	I	—	1100	II	—	Do.

Myrundersøgelse T.- nr.	Myrens navn	Myrens eier	Myrens beliggenhed				Moselage	
			amt	km.	i ret- ning	fra (sted)	Midlere dybde m.	Myrens areal maaske (to a)
106	Myklandsmyren .	—	Nedenæs . .	—	—	Gjerstad . .	0,5	
107	Vestølmyren . .	—	Do. . .	—	—	Do. . .	—	—
108	Vevstadmyren . .	—	Do. . .	—	—	Do. . .	—	—
109	Kirkestimyren . .	—	Do. . .	—	—	Do. . .	2,0	10
110	Holtemyren . .	—	Do. . .	—	—	Do. . .	3,0	
111	Østbymyren . .	Gaarden Mo . . .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,5	
112	Ramtvedtmyren .	Gaarden Ramtvedt .	Do. . .	—	—	Holt . . .	2,5	
113	Grændsenmyren .	Gaarden Grændsen .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,0	—
114	Grønvikmyren . .	Lensmand Galteland .	Do. . .	14	Ø	Evje . . .	0,75	10
115	Rougstølmyrene .	Torkel Rougstøl . .	Do. . .	14	Ø	Do. . .	0,75	10
116	Klepssandsmyren .	Evje Præstegaard . .	Do. . .	12	Ø	Do. . .	0,75	30
117	Olstadmyren . .	Gunnar Møllen . .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,0	6
118	Klevelandmyren .	Gaarden Kleveland .	Do. . .	12	Ø	Do. . .	1,0	30
119	Blaamyren . . .	Tallak Odde . . .	Do. . .	1	N	Do. . .	0,75	30
120	Baglimyren . . .	Salve og Asbjørn Løv- land	Do. . .	5	Ø	Do. . .	1,0	6
121	Skjørekleivmyren .	O. N. Løvland . .	Do. . .	5	Ø	Do. . .	0,75	
122	Vinsaaskartmyren .	Kari T. Kile . . .	Lister og Mandal	1	V	Hægeland St. .	2,0	35
123	Fjeldsgaardsmyren	— . . .	Do. . .	—	—	Finsland . .	0,3	
124	Brandsvoldkerten .	Torsten Folleraas . .	Do. . .	—	—	Do. . .	0,5	20
125	Kringlemyren . .	Søren Olsen . . .	Do. . .	—	—	Øvrebø . . .	0,75	25
126	Multekarten . . .	Ole Kleveland . . .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,5	15
127	Lianmyren . . .	Niels Jensen . . .	Do. . .	—	—	Do. . .	0,75	5
128	Staatemyren . . .	Fredrik Strai . . .	Do. . .	—	—	Oddernæs . .	1,0	5
129	Kleivmyren . . .	Edvard Strai . . .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,0	5
130	Fiskvandmyren . .	Olaf Holmesland . .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,5	5
131	Risvandsmyren . .	Do. . .	Do. . .	—	—	Do. . .	1,0	5

Egtighed		Moselagets beskaffenhed			Bundlagets beskaffenhed	Betingelser for udnyttelse				Udnyttelsesmulighed	Anmærkninger
Kubik- ndhold	Antal torv- strøballer à 65 kg.	Friskhedsgrad	Vandop- sugnings- evne	Kvælstofindhold		Lethed at afgrøfte	Fri for stubber og rødder	Aarlig nedbør	Tørkeforholde		
m ³	omtr.		Kg. vand pr. kg. tør torv	pct.			mm.				
2 000	2 400	I	—	—	—	I	—	1 100	II	—	Undersøgt af A. Dal.
—	—	I	—	—	—	III	—	1 100	II	—	Do.
—	—	I	—	—	—	I	—	1 100	II	—	Do.
20 000	24 000	I	—	—	—	III	—	1 100	II	—	Do.
6 000	7 200	I	—	—	—	I	—	1 100	II	—	Do.
4 500	5 400	I	—	—	—	II	—	1 100	II	—	Do.
12 500	15 000	I	—	—	—	I	—	1 100	II	—	Do.
—	—	I	—	—	—	I	—	1 100	II	—	Do.
7 500	9 000	II	10,2	1,02	Sand	I	I	1 100	II	II	
7 500	9 000	II	9,9	1,07	Sand	I	I	1 100	II	II	
22 500	27 000	II	10,0	0,88	Sand	I	I	1 100	II	II	Lige ved hovedvei.
6 000	7 200	I	13,7	0,57	Sand	I	I	1 100	II	I	Beliggende i Hornnes.
30 000	36 000	II	7,6	0,72	Sand	I	I	1 100	II	III	Øverst 0,3 m. formuldnet.
22 500	27 000	II	—	—	Sand	I	I	1 100	II	II	
6 000	7 200	I	15,8	0,92	Sand	I	I	1 100	II	II	
2 250	2 700	I	—	—	Sand	I	I	1 100	II	III	
70 000	84 000	I	12,9	0,82	Sand	I	I	1 200	II	I	
600	720	II	—	—	—	I	I	1 200	II	III	
10 000	12 000	II	11,6	0,88	Sand	I	I	1 200	II	II	Lige ved hovedvei.
18 750	22 500	II	—	—	—	I	I	1 200	II	II	
22 500	27 000	II	11,2	0,80	Lere	I	I	1 200	II	II	2 km. fra gaarden Rollestad.
3 750	4 500	II	—	—	Sand	I	I	1 200	II	III	Tilstødende dyrkningsmyr.
3 000	3 600	I	—	—	—	I	I	1 260	II	III	
3 000	3 600	I	19,2	1,21	—	III	I	1 260	II	III	Et gjengroet tjern.
7 500	9 000	I	—	—	—	I	I	1 260	II	II	Torvstrøanlæg forefindes.
5 000	6 000	I	—	—	—	I	I	1 260	II	II	